

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Piątek dnia 20 Lutego v.s. 1820 roku

Observacje meteorologiczne.	Czas obserwacji	Wysokość Barom.	wys. Ther. Reau	Wiatry.	Odmia. w powie
dn. 18 średnia.		27 cal. 5, 6, lin	- 2, 0 stopn	Połudn. Zachodni	Pochmurno
dn. 19 średnia.		27 - 1, 5, -	+ 0, 2 -	Południowy	Pogoda
dn. 20 godz. 7		27 - 1, 6, -	- 5, -	Zachodni	Śnieg m.

WIADOMOŚCI KRAJOWE

Ruski Inwalid pod dniem 5 z Petersburga, umieścił następujący reskrypt J. C. M. do generała piechoty Essena, generała gubernatora oremburskiego:

Powziąłem wiadomość z doniesienia waszego pod dniem 15 sierpnia r. z., że wojsko uralskie, powodowane chęcią należenia do uformowania kompanii konnej artylleryi na linii oremburskiej, ofiarowało jednocześnie na zakupienie koni, 60 tysięcy rubli, i prócz tego na remont coroczny po 7500. Zgadzając się chętnie na tak chwalebne przedsięwzięcie i uważając w nim jednostayną i niezmienną chęć wojska uralskiego, przyczyniania się do dobra powszechnego i uiszczenia Moich zamiarów, wyznaję, iż sprawiedliwą jest rzeczą i miłą dla Mnie powinnością zapewnić toż wojsko, do tylu już chwalebnych czynów łączące ninieyszą ofiarę, że ta zasługuje na zupełną wdzięczność Moję i zadowolenie. Poruczam wam wynurzenie tych uczuć Moich przed całym wojskiem uralskim, jego atamanem, należącym do tego przedsięwzięcia pułkownikiem *Nazarowym* 2. Wkładam eraz na was obowiązek i staranie, aby ta ofiara stosownie do życzeń wojska uralskiego była użytą.

Na autentyku podpisano własną Jego Cesarskiej Moi ręką: ALEXANDER.

W Naywyższym Ukazie J. C. M., danym Rządzącemu Senatowi, dnia 19 stycznia r. t. wyrażono: „Ukazem z dnia 27 marca 1819 roku, danym Rządzącemu Senatowi Rozkazaliśmy: przy naznaczeniu pensyi dla uwalniających się zupełnie ze służby cywilney, tych, którzy nie pobierali pensyi więcey nad sto rubli, zamieniać w pensyą dożywotnią, nie połowę tej płacy ale całą. Teraz rozciągając to prawidło i do wszystkich tych, dla których zamieniają się na pensyą dożywotnią jakiebokolwiek były prawami naznaczone, części płacy, Rozkazujemy: jeżeli te części czynić będą mniej sta rubli; naznaczać po sto rubli na rok.“

Liczący się w kawaleryi generał porucznik Hrabia *Orurk*, dla działu majątku i innych familiynych interesów, uwolniony za granicę na 8 miesięcy.

Dokończenie urządzenia kolonistów zadunayskich (K. L. N. 20 i 21.)

Wiadomość okręgów, ustanawiających się w obwodzie *Bessarabskim*, dla osiadania Bulgarów i innych kolonistów zadunayskich.

I. *Okrąg Prutski*. Osady: 1. Kolibaszi, 2. Brynza, 3. Waleni, 4. Słobodieja, 5. Bobojeszti czyli Surajeni, 6. Kislica, 7. Wadebouluy, 8. Zurzuleszti, 9. Mandreszti, 10. Anadółka, 11. Frikacei, 12. Bomorka, 13. Czeszmickioj, 14. Wałkaneszti. Okrąg ten zamyka się między rzekami Prutem, niższym wałem Trajana, rzeką i jeziorem Kagula i Dunajem.

II. *Okrąg kagulski*. Osady: 1. Kartal, 2. Satunow, 3. Bartak, 4. Karaczagi, 5. Budza, Niekrasowey, 6. Itulia, 7. Chadzi Abdula, 8. Kurezi, 9. Inpucita, 10. Bołboka. Okrąg ten zamyka się między jeziorami Jałpuchi i Kagula, rzekami Kagula i niższym wałem Trajana i Dunajem.

III. *Okrąg Izmajłowski*. Osady: 1. Taraklia, 2. Tatar-Kapczak, 3. Kubej, 4. Satylyk-Chadzi, 5. Kapraklia, 6. Bołgrad (Tabak), 7. Karakurt, 8. Czeszme-Warunt, 9. Babili, 10. Dulutiej, 11. Taż Bunar, 12. Cziszija, 13. Jerdek Burnu z Chutorami, 14. Szykiły kitaj. Granice tego obwodu oznaczają się jeziorem *Jałpuchem* i rzeką *Jałpuchą* w górę do wpadu rzeki Lungi, rzeką Lungą wgórę za osadę Taraklią, ile będzie potrzeba od tego punktu w prostey linii do rzeki Kaszlabuga, a tą rzeką wdół do wpadu w jezioro tegoż nazwiska.

IV. *Okrąg Bułdaski*. Osady: 1. Trajan, 2. Wali Perzi, 3. Kot Kitaj, 4. Lunga, 5. Hajdar, 6. Tomaj, 7. Baurezi, 8. Kazajakleja, 9. Besz Alsza, 10. Kongaz, 11. Czok Majdan, 12. Kirsow, 13. Bez Gioz, 14. Komrat, 15. Dżoltaj, 16. Awdarma, 17. Kiriet, 18. Dizginze, 19. Jenikioj. Granica tego okręgu zaczyna się od wpadu rzeki Lunhi do Jałpuchy, w górę jej za osadę Dizginze, ile będzie potrzeba od tego punktu do wierzchołka rzeki Lunhi i do granic kolonii niemieckich, idąc niemi do wierzchołka rzeczki Taszłyka, tą rzeką wdół, i okrążywszy osadę Jenikijaj przez jezioro Kitaj do Katlabuga w równoodległy do wału Trajana.

Okrąg ten zajmując w sobie puste ziemie, pomieści w okresie swym przychodców zadunayskich z gruntów obywatelskich, i z miast i po części z okręgów prutskiego i kagulskiego, w których ziemia jest niewystarczająca na

liczbę mieszkańców, wtedy może być rozdzielony na dwa okręgi.

Na autentyku wiadomości przez generała artylleryi Hrabiego *Arakczajewa* napisano: Naywyżey potwierdzona dnia 29 grudnia 1819 roku.

HISZPANJA.

Gazety berlińskie zawierają pod artykułami z *Paryża* następujące wiadomości o Hiszpanii:

Paryż dnia 7 lutego.

Wiadomości z Hiszpanii (w *Monitorze*) dochodzą do d. 21 stycz. z *Kadyxu*, a do d. 27 z *Madrytu*, i zawierają co następuje: Buntownicy usiłowali zdobyć twierdzę *San Sebastian*, ale się im nie powiodło. Twierdza ta oddzielona jest od *Kadyxu* tylko odnogą morską, którą w czasie opadnienia morza przebrnąć można. Część załogi w *Caracca*, która się w niewolę wojenną dostała, uratowała się szczęśliwie d. 18 do *Kadyxu*, gdzie z radośnemi okrzyki: niech żyje Król! przyjętą została. Naczelnym generałem *Freyre* mianował generała *Campaña* dowódcą załogi kadyxkiej. Mieszkańcy zachowują się spokojnie i pilnują zatrudnień swoich, jakby wpośród pokoju — Znajdujący się w twierdzy *San Sebastian* więźniowie stanu chcieli, w czasie niepomyślnego buntowników usiłowania, wylamać się z więzienia. — Dnia 22 jenerał *Freyre* znajdował się jeszcze w *Seoilli*; sposobił się do niezwłóznego uderzenia na wyspę *Leon*. Wojsko jego składa się z 4 brygad i otrzymało posiłki z *Grenady*. Część czwarta składa się z milicyi. Część wojska królewskiego, stojącą w *Rondo*, usiłowano oderwać przez odezwy od posłuszeństwa, ale daremnie. Buntownicy na wyspie *Leon* przestają na targaniu się przeciw rządowi; ustanowili jednak naysurowsze kary na tych, którzyby mówili z nieuszanowaniem o Królu i duchowieństwie. (*Monitor* wymawia się z przypisaney sobie rańszey wiadomości o podłaniu się *Kadyxu* i zapewnia, że tylko odebrane w niedzielę i ozwartek prosto z *Madrytu* wiadomości, zasługują na wiarę. Do przychodzących zaś z Francyi południowey nienależy się przywiązywać). Gazeta *Journal de Paris* potwierdza powyższe wiadomości i dodaje, że ajenta jednego od buntowników pojmano w *Kadyzie*, i znaleziono przy nim wiele pieniędzy i odezw rewolucyynnych. *Kadyx* ma być także wkrótce oswobodzony przez generała *Freyre*, który po złączeniu się z wojskiem w *Ronda*, zbliża się we 13,000 ludzi. — Przeciwnie gazeta *Constitutionel* donosi o oddaleniu generała *Freyre* od wojska i objęciu dowództwa po nim przez generała *Elio*. — Dalej donoszą z *Madrytu*, że się tam bynajmniej nie troszczą; buntownicy nigdzie się więcej nie rozciągają tylko w jedney części Andaluzyi; fałszywą jest wiadomość o zaburzeniu spokojności w *Walencyi* nawet wojska ze starey Kastylii, które miały iść do *Kadyxu*, otrzymały przeciwne rozkazy. — Co zaś niektóre gazety roją sobie i piszą, dotąd jeszcze o zdobyciu *Kadyxu* i *Seoilli*, nie zasługuje na żadną uwagę.

Jakkolwiek wiadomości z Hiszpanii różnią się między sobą, zgadzają się przecie w jednym punkcie. Zbuntowane wojska żądają głośno

przywrócenia *Kortezow* oraz zniesioney, wyrokiem w *Walencyi* 1815, konstytucyi. Podług wszelkiego podobieństwa rozpoczęte są ze strony dworu układy z dawniejszemi *Kortezami* i z niektórymi grandami nieukontentowanymi. Zdaje się, że cała ta sprawa raczey sposobem dyplomatycznym, a nie orężem załatwioną zostanie.

Ze wszystkich woysk, na których korona naywięcey polegać może, są karabinierowie królewscy. Jest ich około 500. Są oni bardzo dobrze utrzymywani i płaceni, i używają nieograniczoney wolności. Gdziekolwiek przybędą, zajmują kwatery podług swego upodobania, a co tylko od gospodarza zażądają, dostarczone im być musi. Obawiają się ich powszechnie; i im bardziey to postrzegają, tym większe stają się ich żądania i nadużycia. Uważają siebie za domowe wojsko królewskie. Oni to byli, którzy w *Aranjuez*, kiedy *Ferdinand VII* był jeszcze Xięciem *Asturyi*, ogłosili go Królem, a Króla *Karola* i Królową *Ludwikę* do abdykacyi zmusili.

Jeszcze w roku 1815 d. 12 lutego sławny dowódzca geryllów *Martin* z przydomkiem *el Empecinado*, a naówczas marszałek obozowy, podał Królowi projekt względem rządu konstytucyynnego w *Hiszpanii*, i wpadł za to w niełaskę monarszą.

P. S. Biskup kadyxki wydał list pasterski do mieszkańców swey dyecezyi, w którymich napomina, ażeby swym obowiązkiem i przykazaniem religii wiernymi pozostali. Zapewniają ciągle, że *Kadyx* nie jest zajęty, ale zawarł z buntownikami traktat neutralności, przez co zupełna komunikacya, jak w pokoju, przywróconą została. — W naynowszy odezwie generała *Freyre* do wojska wyrażono między innem: „Staję na czele waszém, żeby uwiedzionym otworzyć oczy i zwrócić ich do powinności, albo zniszczyć ich zamiary. Wnet będę w stanie przekonać Króla, że prawa jego zostały obronione przez was, których żadne złoto, żadne obietnice, żadne pogrożki uwieść nie zdołały. Żołnierze! służycie będziecie za przykład wszystkim wojskom; w zaszczycie przywodzenia wam znajduję nagrodę: was atoli, waszę wierność i wytrwałość sam Król nagrodzi.“

Paryż dnia 9 lutego.

Nadzwyczajny goniec, który tu d 7 t. m. przybył z *Madrytu*, przywiózł z tamtąd wiadomości do d. 31 stycznia, a z *Kadyxu* do d. 26, w którym dniu to miasto znajdowało się jeszcze w mocy królewskiej. Wiadomość więc z birży, że się buntownikom poddało nie ma zasady, chociaż ją wiele znakomitych domów handlowych za prawdziwą udzielają. — W *Anglii* rozsiano nawet, że infant *D. Francesco de Paula* przeszedł na stronę buntowników.

Z *San-Jago-de-Compostelle*, w *Galicyi*, donoszą; co następuje: mało tu albo prawie nie nie wiemy o tém, co się dzieje w *Andaluzyi*. Nadeszły tu rozkazy, postawić milicye w takim stanie; aby, jeśli potrzeba będzie, za pierwszym rozkazem wyruszyć mogły. Jesliby inna jaka prowincya królestwa zażądała od naszey pomocy, wtedy gubernator jeneralny upoważniony jest do dania jey natychmiast. Tym sposobem, przydaje doniesienie, ujętą zo-

stała buntownikom sposobność czynienia wielkich postępów.

Dowodzący w *Grenadzie* generał *Eguja* otrzymał prawie nieograniczone pełnomocnictwo, a liczba uwięzionych tam osób, które ściągnęły na siebie podeyrzenie, znacznie się pomnożyła.

List z *Madrytu* pod 29 stycznia w dzisiejszym *Monitorze* umieszczony, wyraża: „Nie ulega to już żadnej wątpliwości, że *Kadyx* nie wpadnie w ręce buntowników, i że nastąpi chwila ich rozwiązania przez moc i własne ich nieporozumienia. Nader wielka klótnia powstała między ich przywódcami *Arco-Agnero* i *Bano*, naczelnikiem artylleryi, i ma przyjsić do pojedynku. Przybycie generała *Freyre* z znaczącą potęgą dokona reszty.“

Gazeta madrycka zawiera tylko jeden wyrok królewski pozwalający pewnemu Hiszpanowi nosić ozdobę lilii. — Generał *Elio* był wprawdzie przywołany z *Valencyi* do *Madrytu*, ale powrócił już znowu do *Valencyi*. Nie zajmie on miejsca generała *Freyre*.

Naczelnym dowódcą buntowników jest generał *Moscoso*, wielkich talentów oficer, który za powrotem Króla był naczelnikiem głównego sztabu, wnet jednakże wpadł w podeyrzenie o liberalizm, i o to obwiniony osądzony został na dwa lata więzienia w warownym zamku. Po odbyciu kary, za wybuchnieniem nowego buntu, został powtórnie przytrzymany i osadzony w więzieniu, z kąd go buntownicy oszobotdzili i za dowódcę swego uznali. Dalsi dowodzący buntownikami oficerowie są: *Don Rafael Riego*, *Don Francisco Espada*, *Don Antonio Quiroga* i *Miranda*. Wojsko ich składają regimenta *Sevilla*, *Asturya*, *Aragonja*, *Hiszpania*, *Korona*, korpus saperów, korpus artylleryi konney i korpus jazdy. Niektóre z liberalnych gazet paryzkich podają wprawdzie liczbę buntowników na 10,000, a nawet i do 25,000 ludzi; ale jest to oczewistą przesadą: gdyż w całym okregu, gdzie bunt wybuchnął, nie było innych wojsk prócz należących do wyprawy, których cała siła nie przechodziła 22,000 ludzi, a z którego 12,000 ludzi piechoty i około 3,000 jazdy, które wierne Królowi zostały, stoją pod generałem *Freyre*, do czego jeszcze i załoga *Kadyxka* odchodzi. A gdy, jak wiadomo, nikt z ludu nie połączył się jeszcze z buntownikami, tém samém liczba ich nie może być tak wielka. — Gazeta *Journal de Paris*, pisze w te słowa: Wojska skupione są na wyspie *Leon*. Dwa usiłowania przeciw *San Fernando* (*San Sebastian*?) speliły na niczem. 300 doświadczonych wojownika broni szanów; fregata jedna broni *Kadyxu* i mielizny podczas opadnienia morza. Po obu końcach między morza stoją baty kanonierskie. Cały *Kadyx* wziął się do broni i opatrzony jest przeciw wszelkiemu uderzeniu. Buntownikom zabrakuje wkrótce żywności. Nie mogą oni wymknąć się morzem: gdyż 2 fregaty krążą przy uściu kanału czyli rzeki *St. Petri*, nie mogą też umknąć lądem i rozsypać się obyczajem gerillów, gdyż wojska królewskie zastąpiły drogę.

Gazety w *Bordeaux* wychodzące są tego zdania, że nie będą mogły dawać dalszych wiadomości o *Hiszpanii*, dla środków, które na granicy użyte zostały.

Król Hiszpański nie dawał od niejakiego czasu do siebie przystępu korpusowi dyplomatycznemu.

Paryż, dnia 12 lutego.

Dziennik kadyxki z d. 25 stycznia zawiera dwie odezwy. Pierwsza oświadcza w imieniu Króla podziękowanie wojsku i miastu za ich dobre sprawowanie się. Drugą wydał generał *Freyre* do swego wojska. — Dnia 24 wieczorem o godzinie 8, donoszą listy prywatne z *Kadyxu* (które *Monitor* przywoździ), zgromadziło się podczas wieczornego hasła wielu uzbrojonych obywateli i nieco żołnierzy z regimentu piechoty *Soria* na placu s. *Antoniego*, szli za dobozami i krzyczeli: *Niech żyje konstytucya!* Straż miała przy sobie dwie małe nienabte armaty, ztamtąd udali się buntownicy do koszar *St. Helena*; ale znaleźli już wojsko pod bronią, które ich tak mocno powitało, że zostawili na placu 14 zabitych, a więcey jeszcze ranionych z sobą powlekli. Przywódcą ich był znajomy *San-Yago*. (Jest to ten *San Yago*, który zabił generała *Solano*, i miał być towarzyszem broni generała *Morsau* w Niemczech.) Zemknął on, a miasto zachowuje się znowu spokojnie: — W nocy na 24 strzelano z *Torre-Gorda* na *Cortadura*, jednakże bez skutku.

Mówią teraz, że generał *Freyre* wyruszył nie prędzey jak d. 28 i chce jeszcze raz doświadczyć środków łagodności.

WŁOCHY

Rzym dnia 20 stycznia. Według ostatnich wiadomości z *Kentuky* w *Ameryce północney*, mają tam dominikanie konwent z ósmu księży, czterech nowicyuszów i małe kollegjum studentów. Wysłają ztamtąd missye natrzydzięści i czterdzieści wokóło. Zaprowadzą też winnicę, która pierwszą jest w tamtych krajach, i już owoce wydaje. Jeden kapłan i dwóch studentów zakładają nowy konwent nad rzeką *Ohio*; również pracują około przywrócenia konwentu nad rzeką *Wasbask*. Niedawno siedm całych rodziny prezbiteryańskich, przyjęło religiję katolicką. Zakonnicy ci starają się też założyć drukarnię, dla rozszerzenia pomiędzy owymi narodami potrzebnych ksiąg naszej religii.

FRANCYA.

(z gaz. berl.) Paryż, dnia 7 lutego. Król znowu ozdrowiał i wczoraj mszy słuował w kaplicy pałacowej.

Wczoraj, d. 6, o godzinie 2giej miał Król nadzwyczajną radę gabinetową, złożoną z pięciu ministrów, Księcia *Richelieu*, kanclerza *Francyi*, i radców tajnych, *Lainé*, *Mounier*, *Garnier*, *Simeon* i *Cuvier*. Projekt prawa o wyborach do wielu rozpraw miał być powodem i na przełożenie *P. Lainé* wiele złagodzeń nastąpiło. Dotąd jeszcze dzień niewiadomy, w którym Hrabia *Decazes* do izb go wnosić będzie. Mówią wreszcie, że ostatecznie przyjęte zostały trzy klasy zdolnych do obiorów. A zatem, jeżeli izby zezwolą, będą we *Francyi* trzy klasy elektorów: 1) płacacy podatku od 300—600 franków; 2) Którzy 600-900 fr. płacą; 3) którzy płacą wyżej 900 fr. Każda klasa obiera równą liczbę deputowanych. Liczba deputowanych ma być postanowiono 398. Wiek ich zostaje ten sam, jak dawniey.

Xiążę *Pawel Wirtēberski* znowu do *Paryża* przybył.

Posłowie wielkich mocarstw w *Paryżu*, z francuzkim ministrem spraw zewętrzných i Xięciem *Fernan-Nunez*, posłem hiszpańskim przy dworze francuzkim, mieli wiele konferencyy o wypadkach w *Andaluzyi*. Mówią, że na konferencyach tych ważne uczyniono postanowienia, które za cel mają, utrzymanie lub przywrócenie spokoyności w *Hiszpanii*, i dworowi madyryckiemu przez gońca nadzwyczajnego zostały przesłane.

Xiążę *Mont-Morency*, poseł nasz przy hiszpańskim dworze, wyjechał ztąd do *Madrytu* dnia 12.

Mówią, że na granicach *Hiszpanii* ma się zgromadzić korpus, 20,000 francuzów, pod rozkazami Xiążęcia *Angouleme*.

Piszą z *Wiednia*, że trzy wielkie okoliczności, któremi się kongrēs nie zatrudniał, zupełnie już ułatwione zostały, mianowicie: 1) objaśnienie 13go artykułu aktu związkowego; 2) oznaczenie okoliczności, w których większość, a w których zgoda głosów jest potrzebna; 3) opisanie stosunków związku z mocarstwami obcemi.

Xiążę *Richelieu* mianowany jest na posła nadzwyczajnego do *Londynu*, dla złożenia Królowi smutku dworu naszego. Mówią, że jutro ztąd wyjeżdża.

Jenerał *Excelmans*, który już od roku i dnia otrzymał pozwolenie, do *Francyi* powrócić, prezentował się Królowi temi dniami. Król przemówił do niego: „Ciesz mię, że waspana oglądam, panie jenerale, polegam na waspanu.“

Zapewniają, że hrabia *Lavalette* do *Paryża* przybył.

Xiążę *Wiceńcy* znowu się przed kilką dniami przed sądem instrukcyynym stawić musiał.

Na przypadek, jeśliby Hr. *De Cases* z ministeryum ustąpił, P. *Montquieu* ma być ministrem spraw wewętrzných, a Hr. *Blacas* ministrem spraw zewętrzných (na miejscu barona *Pasquier*).

Dziennik prawa zawiera teraz urządzenie królewskie z dnia 1 grudnia, względem przywołania wygnanych. Brzmi to urządzenie jak następuje: „Na doniesienie naszego ministra sekretarza stanu w wydziale spraw wewętrzných, prezydenta rady; po wysłuchaniu naszej rady; rozważywszy postanowienia nasze z dnia 24 lipca 1815 i 17 stycznia 1816, postanowiliśmy i stanowią: 1) W 2gim art. urządzenia naszego z d. 24 lipca 1815 wymienione, nie zaś w 7mym art. tegoż prawa z dnia 12go stycznia 1816, objęte osoby, mają pozwolenie powrócić do *Francyi*. 2) Mają one w tém udać się do posłów albo ministrów naszych przy rządach tych krajów, w których się znajdują, dla otrzymania potrzebnych pasportów, po wykonaniu przed nimi przysięgi na wierność osobie naszej, oraz na posłuszeństwo ustawie konstytucyney i prawom królestwa.“

Strażnik pieczęci, Pan *De Serre*, d. 3. przeź *Lyon* do *Nizza* pojechał: od drogi tej na zdrowiu bynajmniej nie ucierpiał.

Z rosyjskich panów od niejakiego czasu bawią w *Paryżu*: Hr. *Strogonow*, Xiążę *Trubecki*, Hr. *Potemkin*, Xiążę *Adam Czartowski*;

ryski; P. *Nowosilcow*, radca tajny *Hamel*, i inni. — *Sidney Smith* ciągle bawi w *Paryżu*.

Podług nowego etatu, wojsko nasze ma teraz 187,940 oficerów, podoficerów i żołnierzy, i 35,483 koni. Koszta wynoszą 180 mil. 815,000 fr.

Jenerał *Dessoles* wyszedł z choroby, która od dawna niebezpieczeństwem życia jemu groziła.

Jak miasto *Rennes* posągu jenerała *Moreau*, tak miasto *Nantes* portretu w całej postaci jenerała *Pichegru* nie przyjęło.

Od wielkich mrozów w wielu okolicach porobiły się rozpadliny gór. Kilka ich jest w górze *Bonhomme* jednej z gór *Vosges*: z rozpadliny tej gęsta para wychodzi. Od roku już dostrzegano, że śnieg na tych górach wcześniej topniał; i domyślają się, że ciepłe źródła w nich ukryte być muszą.

ANGLIA.

(z gaz. berl.) *Londyn* dnia 8 lutego. Król już jest w stanie dawania audyencyi. Zawczora miał Lord kanclerz całogodzinną audyencyą u Króla, na której różne rzeczy załatwione zostały. Między innymi przygotowano proklamacyą, która w gazecie nadworney jest umieszczona, wzywająca władze dotychczasowe do sprawowania swoich urzędów.

W noocy na 24 zwłoki królewskie do potrójney złożono trumny. Wewętrzna trumna jest mahoniowa, białym atlasem wybita, z atlasowemi materacami i poduszkami; środkowa jest ołowiana; a zewętrzna znowu mahoniowa. Na tej jest łaciński napis: „Depositum Seren. Potent. etc. Excell. Monarchae Georgii Tertii D. G. Britanniarum Regis, fidei defensoris; Regis Hanoverae, ac Brunsvici et Luneburgi Ducis. Obiit 29 Jan. A. D. 1820. Aet. suae 82, Regniq. sui 60. Windsor Febr. 3.“

Do zapalenia płuc przyłączyła się podagra, i kilka razy puszczo krew Monarsze. Xiążęta, bracia Królewscy, rzadko opuszczają zamek. Xiążę Sasko-Koburski *Leopold* był każdego poranku u chorego Monarchy, którego dwaj bracia, Xiążęta *York* i *Sussex*, chorują także. Xiężna *York* niebezpiecznie zapadła.

Lord *Castlereagh* powróciwszy do *Londynu*, pojechał zaraz do Króla. Nie wpuszczono go jednak, i tylko dowiedział się o zdrowiu jego. Tłok na dziedzińcu pałacu *Carltonhouse* jest tak wielki, iż ledwo można się przecisnąć. Jeden z lekarzy nocuje zawsze przy Królu, a dwaj inni bawią w przyległym domu, aby w potrzebie natychmiast przybyć mogli.

Jest zwyczajem, iż Król zaraz po wstąpieniu na tron, oprócz innych urządzeń, odmienia także liturgiją, co jednak z powodu choroby Monarchy dotąd nastąpić nie mogło, i wszystko w dawnym stanie pozostało. Trwoga względem skutków tej choroby przechodzi wszelkie opisanie. Xiążę *York*, przyszły następca tronu, nie może, podług praw krajowych, utrzymać się przy naczelném dowództwie wojska, które, jak słychać, obemyje Xiążę *Cambridge*, i wkrótce z małżonką swoją przybędzie do *Londynu*.

Kurs wileń. na assyg. rubel sr., 3 r. kop. 76; dukat hol. nowy r. 11, kop. 5, stary r. 10 k. 80; imperyal 36 r. kop. 50.

Wilno dnia 20 lutego v. s. 1820 roku.

P R O S P E K T:

Wychodzi w drukarni Cesarzkiego Wileńskiego Uniwersytetu, przez niżej podpisanego ułożone dzieło w polskim języku w dwóch tomach z rycinami i mappami pod tytułem:

STATYSTYCZNO TOPOGRAFICZNE
I HISTORYCZNE OPISANIE GUBERNII
PODOLSKIEY.

Zawierać będzie w pierwszym okresie wiadomości o statystyce, wzroście oney w różnych krajach, tudzież jakie Polacy w niey postępy uczynili, i ile w tym celu dla dobra Rosyji przyczynili się sławni Messerszmit, Beryng, Gmelin, Szelnir, Kraszeninnikow, Pallas, Gildensztedt, Lepchin, Oreckowski, Wiśniewski, Falk i Ryczków.

Drugi okres wystawia rys historyczny, Podola, wzmiankuje o Alanach, Gotach, Kumanach, Polowcach i Drewlanach, przebiega ważne epoki tej krainy, i waleczności Podolan, zaczawszy od wieku IX chronologicznie, aż do naszych czasów. Korzystał wydawca w tym względzie najwięcej z dzieł Naruszewicza, Kromera, Sarnickiego, Strykowskiego, Święckiego, Gwagnina i z rękopismu o wstępie praw Leona Kondrackiego.

Trzeci okres mówi o utworzeniu gubernii, o jej ludności, lasach, rzekach i o różnych rządach i stanach w niey zaprowadzonych.

Czwarty okres zamyka początek dyecezyi podolskiej, wyszczególnia znaczniejszych biskupów, i jakim granicom, odmianom, i urządzeniom dyecezya dotąd podlegała.

Piąty okres zawiera eparchiją greko-rossyjską i różne przywileje nadane jej od Królów Polskich, wyjaśnia teraźniejszy stan, liczbę cerkwi i monastyrów, a kończy na opisanii staroobrodców.

Szesty okres obejmuje dochody z odkupów i innych przedmiotów wpływające, i na co takowe summy obracane bywają.

Po takowym wstępie, przystępuje wydawca do opisanii powiatu Kamienieckiego, a ten powiat jako i inne następującym sposobem ułożył.

Wymienia granice, gatunek ziemi, mówi o ogrodach, pasiekach, lasach i rzeczkach przerynających każdy powiat, i co ma jaka wieś osobliwszego. Wspomina herb, ludność szlachty, i ile z poddaństwa dusz męzkich i żeńskich się znajdują. Następuje później opisanie miasta guberskiego Kamieńca, wyprowadza początek jego, najpierwej jak był Klepidawą a potem Petridawą, przytacza autorów o Kamieńcu piszących, jako to: Strykowskiego, Święckiego, Kojalowicza i Gwagnina; przebiega wszystkie przywileje nadane temu miastu od Królów Polskich; wylicza dobroć źródeł rzadkich; stan miasta i różne napisy.

Każdy powiat po opisanii go w ogólności i miasta jego naczelnego, dzieli się znowu na §§.

§ I. o dobrach starościńskich, ich ludności, kto je trzyma, na jakim prawie, i ile płaci do skarbu.

§ II. o dobrach duchownych, przez kogo kościołom nadane.

§ III. o dobrach pojezuickich.

§ IV. opisuje miasta i wsie obywatelskie, wymienia alfabetycznie imię i nazwisko każdego obywatela, jego urząd, dobra i ludność ich, określając zaraz historią i położenie najmniejszego miasteczka i kościołom.

§ V. zamyka miasta i wsie do różnych dziedziów należące.

Przebiegłszy wydawca tym porządkiem dwaście powiatów gubernii podolskiej opisuje rękodzielnie w niey zaprowadzone, stopień oświecenia, podatki, historią Ormian, Żydów, stan rolnictwa, ziola znajomsze rosnące na Podolu i ich użytek, a kończy całe dzieło na opisanii życia sławnych Podolan.

Dzieło to nieodbitie potrzebne w pewnych związkach każdemu Podolaninowi i innym mieszkańcom pogranicznych prowincy, zamyka z rycin znaczniejsze jako to: Kamieniec Podolski, zamek Kamieńca, piękną budowę pałacu Kuryłowieckiego, pomnik pierwszego z wierszopisów Podola, Raymunda Korsaka, Skalę Muszkutyńską i inne widoki od obywateli nadesłane. Przy ukończeniu rysu każdego powiatu, przyłączona zaraz będzie do niego mapka w wszystkiemi wsiami, najbogatsza w najdrobniejszych szczegółach, a na końcu tomu drugiego mapka ogólna całej gubernii i tabella jej ludności.

Pierwszy tom niezawodnie wyjdzie zprawy prasy pierwszych dni sierpnia. Prenumerata nań kosztuje rubli sr. sześć i ta odbiera się do pierwszego czerwa, później prenumerujący, nie będą umieszczeni w pierwszym tomie.

Przyimują prenumeratę po powiatach JJWW. Marszałkowie gubernii podolskiej.

Na Wołyniu JW. z Bukarów Wyleżyńska.

JW. Cecylia z Hrabów Platerów Ożarowska.

JW. Anna z Szwiejkowskich Malinowska.

JW. z Hrabów Rostworowskich Potocka.

W Krzemieńcu JW. Józef Drzewiecki, Marszałek Powiatu Krzemienieckiego.

W Watszawie JW. Dziekan Uniwersytetu Bentkowski.

W Krakowie JW. Infułat Łancucki.

W Wilnie W. Typograf Zawadzki.

W Winnicy JWJX. Maciejowski, Dyrektor szkół Podolskich.

We Lwowie W. Chłędowski, wydawca Pamiętnika.

W Kaliszu W. Karpiński, Nauczyciel Matematyki

W Kamieńcu Podolskim prenumerować można u samego wydawcy, mieszkającego w kollegium pojezuickim.

Przyimują jeszcze prenumeratę WW. przelozeni po szkołach.

Dzieło każde ma swoich postrzegaczów, dla tego samego, że od człowieka dla ludzi pisane, podlega krytyce i rozbiorowi całej społeczności. Nie lęka się wydawca uwag krytycznych: bo jedyny zamiar przysłużenia się podolanom, i wdzięczność z zamieszkania w tej gubernii od lat kilkunastu, były mu powodem do przedsięwzięcia tej pracy. Wystawia w swém dziele prawdę i opisuje krainę, nieustępującą innym w wydaniu nawet ludzi mnogimi zaszczyconych przymioty, a przeto godnych wieczney sławy. Jego chęć wspierania ziemia mlekiem i miodem płynąca, a mieszkańcy oney szanowni podolanie dostarczać raczyli wszystkiego, co tylko dzieło niniejsze ułatwić mogło.

Dan w Kamieńcu Podolskim dnia 15 stycznia 1820 r.

X. Wawrzyniec Marczyński Kanonik Katedralny i kapelan szkoły powiatowej.

O g ł o s z e n i a.

1. Niżej podpisany czynię oświadczenie z następnej przyczyny, w r. 1817 in martio JW. Kornelia Gorska Pisarzowna Lit. użyła mnie do odebrania summy czer. zł. 500 jej należnych, które zeszy marszałek Kościalkowski miał opłacić a conto ogólnej summy czer. zł. 3,275, dekretem Grodzkim Troc. oczewiście zapadłym rekognoskowaney, wypełniając takową posługę w istocie w dniu 7 marca r. 1817, odebrałem czer. zł. 500 od marszałka Kościalkowskiego i jemu wydałem moy rewers, do czasu nim nie

dostań kwitu od JW. Kornelii Goreckiej. Z kolei takowy kapitał oddałem do rąk właścicielki i od jey wziąłem kwit na imie JW. Marszałka Kościatkowskiego: śmierć JW. tegoż Kościatkowskiego przecięła wymianę rewersu niżej podpisanego na kwit JW. Pisarzowny Gorskiej, sukcesorowie zaś Marszałka czy niewiadomością rzeczy czy też inną jaką pobudką powodowani, niesłusznie moy rewers wzięli za dowod mojego zawinienia kiedy ja niżej podpisany ani nie miałem żadnego interessu z zeszytym Marszałkiem, ani też tenże marszałek był ochoczym komu kiedykolwiek kredytować, gdy ciągle pożycział u różnych nikomu nieplacąc, odpowiadam więc przez niniejszy protest na awizacyą w Kur. Lit. uczynioną i edyktalny pozew; i popierając moje usprawiedliwienie w napaści dopiero nieprzyzwoicie do mnie zastosowanej działać porządkiem prawa w Sądzie Ziem. Wilk. niezanimiedbam. Dat 1820 febr 17 dnia.

Hipolit Łabanowski.

*Roku 1820 mca februaryi 17 dnia przed Aktami Ziem. Ptu Wileń. stawając osobiście WJPan Hipolit Łabanowski Reg. Ziem Szaw. niniejsze oświadczenie do akt podał.

Przyjąłem Jan Zienkowiez Wileń. Ziem. Reg.

Takowe oświadczenie przez Redakcyą Kur. Lit. do druku że przyjęte być może, Sąd Ziem. Wileń. zaświadcza. Wileń. Ziem. Prezydent i kawaler Urban Jazdowski.

1. W roku 1819 mca 7bra 22 dnia kondycye dwie w okolicy Winiborach w pcie Kowień. zostały wybite przez WJPana Wincentego Ciołkiewicza Sędzica Gran. Ptu Kowień. WWJPP. Michałowi i Barbarze z Dearankorów Wimborom. Jeśliby kto miał jakie stosunki do niego awizuje się.

1820 roku februaryi 18 dnia. Niniejsza awizacya przez Redakcyą Kur. Lit. do druku że przyjętą być może Sąd Ziem. Wileń. zaświadcza. Wileń. Ziem. Prezy. i kawaler Urban Jazdowski.

1. Exekutorowie ostatniej woli JW. Barbary z Brzostowskich Hrabiny Brzostowskiej Starościny Puńskiej w dniu 10 lutego roku bieżącego z tego świata zeszyły, zawiadamiając o tym zgonie, prawnych w prostey i naturalney kolei jey sukcesorów, którym tą ostatnią wolą z pod daty 7 lutego nieboszcza Starościna swój majątek zapisała, wzywając ich do przybycia do Wilna, do Pałacu JW. Starościny wszystkim razem osobiście, lub w prawnym pełnomocnictwie dla objęcia pozostałego majątku i przywiązanych do niego obowiązków, upraszając ich zarazem, iżby dla uniknienia wszelkiej przewłóki opatrzyli się w dostateczne dowody, tak o niesprzecznem ich pochodzeniu z JW. Wilżyney jako córki ś. p. JW. Hrabiny Brzostowskiej, jako też o to, że nikogo więcej w teyże linii równe prawo do tey sukcesyi mającego, prócz jawiących się nie ma. Dnia 16 lutego.

Hr. Plater Zyberk Exekutor Test.

Niżej podpisany przybyły tu z Sankt Petersburga zagraniczny fortepianista Jan Noak, ma honor uwiadomić Szanowną Publiczność, a szczególnie Amatorów muzyki, że się u niego znajduje własney roboty nowy pantalion w guście petersburskich z mechaniką angielską. Chcący

takowy pantalion widzieć lub nowy obstalować, raczą udać się za Trocką bramę do domu W. Kwinty. Wilno dnia 16 lutego r. 1820 Jan Noak Forte pianista.

1. Sąd dzielczy za dekretem Remissyynym Sądu Gł. Mińskiego 2go Departamentu na rozdział dóbr JW. Jana Chodźki Prezydenta i Kawalera ustanowiony, w powtórny termin do majetności Parafstanowa zebrawszy się i na zniesienie z dóbr konkursowi uległych długu pojezuickiego, dopominku Barona Asza, i dalszych skarbowych należności naznaczywszy po rubli 13 od każdych 150 rubli srebr. summ z procentami pod rekognicyą przynieść się mogących, wszystkich kredytorów i pretensorów do wznosu onych zobowiązań i o tém przez Gazetę Kuryera Litew. zaawizował: kiedy wszakże pomimo takowe ostrzeżenie Ichmość kredytorowie prócz małej bardzo ilości naznaczoney składki summy pojezuickiej dotąd niedopełnili, i kiedy nadchodzące kontraktu mińskie najlepszą być mogą zrzeczością do złożenia przez kredytorów gotowych pieniędzy — Celem przeto oszczędzenia masy kredalney od niepotrzebnych wydatków, Sąd dzielczy czynność swoją do d. 23 marca terażn 1820 roku odwołać zalecił, i aby wszyscy kredytorowie i pretensorowie z zupełną w takowym terminie przystępowali gotowością, a w czasie odbywających się w Mińsku kontraktów sumimę w gotowym groszu na zaspokojenie wzmienionych pretensyw podług powyższej dystrybucyi do kancelaryi Ziem. Mińskiej pod kwit W. Józefata Iwanowskiego tegoż Ziem. Pisarza i komplet w Sądzie niniejszym składającego wnosili, nakazał — O czem niniejsza posyła się awizacya. Roku 1820 februaryi 7 dnia.

Stanisław Świętorzecki Ziem. Ptu Wil. i Exdyw. Prezyd. Józefat Iwanowski Pisarz Z. P. Miń. Ignacy Kozieł Pisarz Ziem. Ptu Borys. Atanazy Reutt Regent Exdywiz.

1. Skutkiem wyroku Remissyynego Ziemstwa Rzeczyckiego i Ukazow Mińskiego Głównego Sądu 2go Departamentu, Sąd Taxatorsko-Exdywizorski na uspokojenie wierzycieli JW. Antoniego Oskierki Chor. Rzeczyc. przeznaczony na grunt folwarku Nowego Dworu w pow. Rzeczyc. zjechawszy i właściwe pierwszemu zjazdowi dla uspokojenia dzieła exdywizyi załatwiając czynności, komportacyą przez wszystkie strony wszelkich dokumentów do kancelaryi Ziemstwa Rzeczyckiego na dzień 20 apryla a termin powtórnyego swojego zjazdu dzień 10 julii terażniejszego roku przeznaczył, i jakoż ażeby wszyscy kredytorowie i pretensorowie pod utratą swych dopominków, a powołani w pretensjach do masy kredalney pod przysądzeniem czego od ich żądano będzie na pomieniony termin sądowego zjazdu jawili się, mocą nastaley rezolucyi ostrzega. Działo się w Nowym Dworze 1820 r. januar. 24 d. Antoni Wankowicz Podsekdek Z. P. Bobruy. Felix Wiszniewski Pisarz Ziem. Mozyr. Onufry Massalski Pisarz Ziem. Ptu Ihumen.

1. Rząd gubernialny miński ogłasza: iż na prośbę obywatelki ptu wileyskiego, Podczaszyny lidzkiej, Barbary Kamińskiej, właścicielki miasteczka Dolhinowa, znajdującego się w powiecie wileyskim, i na mocy 29 punktu szlacheckiego przywileju, oraz czyniąc dogodność potrzebom mieszkańców jego; dozwolił zaprowadzić w tymże miasteczku Dolhinowie jarmarki, i odbywać je w każddm roku od w Niebowstąpienia Pańskiego do Bożego Ciała. Dnia 24 january 1820 roku.

Sowietnik Czerniejew.
Sekretarz Arcimowicz.

1. Od Wileńskiego gubernialnego Rządu ogłasza się: iż w skutek odezwy intendencyi 1szej Armii głównej polney prowiantskiej

kommissyi, dla zaspokojenia skarbowey należności, do 200,000 rubli assyg., za nieakuratne dostawienie przez podradczyka, wileńskiego obywatela, Fiszela Rozynga z kompanią, do magazynu prowiantu w orłowskiej gubernii; pomieniony Rząd przeznaczył z publiczney licytacyi, podanego przez Rozynga dla zabezpieczenia skarbu w tey dostawie murowanego domu, w mieście Wilnie pod Nrem 258, ocenionego do 92,440 rub. assyg., koniuszych trockich Desztrungow; a zatem życzący nabydź takowy dom, zechcą przybydź dla targów do tego gubernialnego rządu na terminy: pierwszy dnia 20, drugi 22 a trzeci 24 mca marca t. roku. Stycznia 28 dnia 1820 roku.

Sowietnik Ławrynowicz.
Sekretarz Nowicki.

1. Od Rządu gubernialnego Wileńskiego ogłasza się: iż na zaspokojenie skarbowey należności od widzskich żydów: Ziski Rozemberga i Josiela Salitana, za niepowrócenie do widzkiego prowiantskiego magazynu, wziętego przez nich sposobem pożyczki owsa; pomieniony rząd przeznaczył na sprzedaż z publicznego targu dwa drewniane domy, znajdujące się w mieście Widzach, z murowanemi piwnicami, ocenione: pierwszy do 7000 rub., a ostatni do 5000 rub. assygn.; a zatem życzący nabydź takowe domy, zechcą przybydź do tego Gubern. Rządu na terminy: pierwszy dnia 2, drugi 26 a trzeci 29 mca apryla t. roku. Stycznia 28 dnia 1820 roku.

Sowietnik Ławrynowicz.
Sekretarz Nowicki.

1. W Mińskim gubernialnym Rządzie będzie przedawać się z publiczney licytacyi murowany dom ze wszelkiemi do niego przynależnościami i ziemią, znajdujący się w miasteczku Nieświżu na ulicy Wileńskiej, należący do żyda Leyzera Boruchowicza Dilon, opisany za dług skarbowy do 1385 rub. kop. 56 srebrem, a oceniony do 2700 rubli assyg. a zatem życzący nabydź takowy dom, zechcą przybydź do tego Rządu na terminy: pierwszy dnia 8, drugi 10 a trzeci 11 mca marca, a dla przetargów dnia 13 tegoż mca teraźniejszego roku. Stycznia 21 dnia 1820 roku.

Mińskiego gubernialnego Rządu Sekretarz Tyt. Sowiet. Felicjan Arcimowicz.

1. Od Rządu obwodu Białostockiego ogłasza się: iż znajdujące się w tutejszém obwodzie, ptcie Bielskim, w klenickim ekonomicznym Amcie, skarbowe folwarki: Kleniki, Ljady i Raczki nazywające się, za które, podług dawniejszych kontraktów, wchodziło do skarbu rocznego dochodu do 19586 rubli 42½ kop. srebrem; liczy się w nich dusz płci męzkich 4589, a mianowicie: w folwarku Klenikach 4448 dusz, Ładach 3 duszy a Raczkach 138 dusz, postanowiono oddać w 12 letnią arendowną dzierżawę od dnia 1go junii teraźniejszego roku; a zatem życzący wziąć te folwarki w arendę, zechcą przybydź do 2go oddziału tego Rządu z ewnkyciami odpowiedniami dwu letniej z tych folwarkow intracie, na terminy: pierwszy dnia 2; drugi 8, a trzeci ostateczny 17 mca marca teraźniejszego roku.

Sowietnik Milewicz.
Sekretarz Kardynałowski.

Ogłasza się po raz drugi i trzeci.

4. J.Pani Hintz Dentystka, przez Kollegium lekarskie Wroclawskie examinowana i approbowana, a przez Królewsko-Pruskie Ministeryum spraw wewnętrznych uprzywilejowana: udowodniwszy oraz gruntowną znajomość swey sztuki, przed kommissyą examinacyjną lekarską Województwa Mazowieckiego, ma honor Prześwietną Publiczność zawiadamić o chęciach stania się jej użyteczną przez swoją sztukę. Będąc córką sławnego francuzkiego dentysty, i sposobiac się w tey sztuce od młodych lat, nabyła potrzebney zręczności i łatwości do odbywania wszelkich operacyi zębów dotyczących się. Działania moje zasadzają się:

Na wymowaniu zębów i tychże korzeni.

Zrównowaniu zębów przydługich.

Odcłączaniu zębów zdrowych od zepsutych.

Oczyszczaniu zębów z kamienia winnego.

Umocowaniu chwiejących się zębów.

Plombowaniu czyli wypełnianiu zębów wypruchniałych złotem lub innym kruczem, tak, iż onych bez najmniejszego bolu w późne lata potrzebować można.

Wprawianiu zębów sztucznych pojedynczych i całych krojów, tak, że ich od naturalnych różnić niepodobna.

Zęby będąc ozdobą ust, zapobiegają oraz zwiędnięciu policzek i są dla zdrowia niezbędniemi narzędziami, zasługują przeto na największą około nich troskliwość.

J.Pan Hintz miniaturzysta, zabawi tu przez czas niejaki. Polecając się swą sztuką względem Prześwietney Publiczności zapewnia akuratność w pracy, z której u niego dowody widzieć można.

Mieszkają w domie XX. Franciszkanów na ulicy Trockiej pod Nrem 392.

2 Sąd Taxatorsko Exadywizorski w majątku Wysokindworze dziedzictwa Luckich w Pcie Trockim sytuowanym ustanowiony, uwiadamia wszystkich interessowanych, że dekret oczewisty w sprawie konkursowey niechybnie od dnia 26 idącego roku i miesiąca februaryi w mieyscu jurydzkocy w klasztorze JXX. Dominikanów Wysokodworskich promulgować będzie. Dat. roku 1820 mca februaryi dnia 9.

Józef Xze Giedroyć Sędzia Ziem. Wileń. prezydujący Exd.

Alexander Bukaty Prezydent Grodz. Oszmian.

Exadywizor.

Franciszek Skurewicz Grodz Wilkomir. i Exadywizor. Sędzia.

X. Jan Święczkowski Proboszcz Stokliński deputat.
Mikolay Zambrzycki Regent.

NOWE DZIEŁA

3. W Xiegarni Uniwersytetu u Józefa Zawadzkiego w Wilnie są następujące paryzkie almanaki mogące służyć za przyjemne podarunki dla dam, do przedania w następujących gatunkach.

Guirlande des muses, relié en velour blanc etui en satin fig. impr en couleur	R. 9
— le même relié en arabesque	6
Petit Almanach des dames rel. en arabesque	6
Echo des Bardes ou le ménestrel des dames relié en satin etui en arabesque	8
— le même relié en moire	6
— le même relié en arabesque	5
Homage aux demoiselles redigés par Dufrenoy relié en moire	6
— relié en arabesque	5
Almanach dedié aux dames relié en moire	6
— relié en arabesque	5

L'Abeille des dames, ou manuel de l'histoire naturelle orné des fig. coloriés cart r. 3 c. 15	
L'Histoire naturelle, en miniature orné des figures peintes en couleur, relié en moire	6
— rel. en arabesque	5
— cartonné	r. 3 c. 15
Minerve des dames, ou cours complet d'Iconologie morale par figures allegoriques r. 3 c. 15	
Petit rodeur, ou ecouteur aux portes	2
Fingal poème et autres poesie galliques par Le Saint-Michel	2
Le Petit Ménestrel, relié en moire	3
— rel. en guirlande d'or	2
— cartonné à la Bradel	r. 1 c. 50

3. *W xiegarni XX. Pijarów u Alexandra Zolkowskiego i Józefa Zawadzkiego Typografa Uniwersytetu jest do przedania: Kalendarzyk Polityczny na rok 1820 dla wydziału Uniw. Imperatorskiego Wileńskiego.*

W którym są następujące materye: Najjaśniejsza familia panująca w Rossyi, familie panujące w Europie, Rada Państwa, Ministrowie, Ministeryum religii i Narodowego oświecenia, Uniwersytet Wileń., komisye sądowe edukacyjne, Tow. Medyczne Wileń., Gimnazye i szkoły do tychże Gim. należące: Wileńskie, Białostockie, Mińskie Witebskie, Zabielskie, Mohilowskie, Wołyńskie, Podolskie. Rzymsko-katolickie Duch. kolegium, Archidiecezya Mohilowska, Dyecezye: Wileńska, Zmudzka, Łucka, Kamieniecka, Mińska, Metropolitalna, Lit. Wileńska unicka, Archidiecezya Połocka, Dyecezya Łucka i Brzeska, jednota ewangel. reformowana, Konsystorz ewangel. Augspur. wyznania, Lit. Pocztamt. Gubernie z powiatami: Litew. Wileńska, Grodzieńska, obwod Białostocki, Gub. Mińska, Witebska, Mohilowska, Wołyńska, Podolska. Towarzystwo Dobroczynności Wileńskie. Cena exem. jednego kop. 50 sr. Ktoby życzył mieć przez pocztę niniejszy Kalendarzyk, może go otrzymać, dosyłając pieniądze pod adresem wyż pomienionych Xiegarni, dokładając do rubla po 15 kop. sr. na przesyłkę, do miejsca wskazanego, mniej jednak nie można zapisywać nad 6 exemplarzy.

3. *Niżej własnoręcznie podpisany czynię wiadomo tém moim pismem wszystkich w ogólności i każdego z osobna interessującym, szczególniej zaś w rzeczy iak następuje, dokument obligacyjny na czerwonych złotych 250 N. czer. 250, w dacie 1792 roku styczni 20 dnia kondycjonalnie nastający, będąc od zeszłego JW. Tadeusza Andrzejkowicza Kolegskiego Sowieznika i kawalera naterczas Sędzię Grodzkiego Pttu Grodzieńskiego W. Antoniemu Pisance Rotmistrzowi Pttu Wołkowyskiego i plenipotentów W. Antoniego Grothuza z terminen wypłaty powyższej summy na dniu 5 aprila roku tegoż 1792, na cel opłacenia długu w przerzeczony ilości wynoszącego a przez W. Grothuza W. JPanu Sawickiemu zawinionego, wydany, gdy skutku swego powyższy dokument (iak wieloliczne dowody pisma o tej prawdzie twierdząc, wyraźnie przekonywają) nie wziął, a stąd iako nie będąc na taki to przedmiot użyty, tém samém walor. swój tracąc, acz onego W. Pisanka w spekulacji zatrzymał, upada, następnie gdy po zejściu W. Antoniego Pisanki teszcze w 1806 roku wzmieniony nieraz dokument, na osobę córki jego iako iedyney po oycu swém sukcesorki dziś w zamęściu będącej W. Choynowskiej Sekretarzowej komitetu głównego Wileńskiego przeszedł, skutkiem którego aż w roku ominionym 1819 miesiąca septembra 20 dnia wspomniona Sekretarzowa dopominek w liście swém do JW. Bogumiły Andrzejkowiczowej z Wilna pisanym zastosowała, powodem czego JW. Sowieznikowa Andrzejkowiczowa mimo 28 lat upłynionych, wiedząc dostatecznie o nastaniu*

takiego to dokumentu i razem z rewersu zeszłego Antoniego Pisanki znajdując tenże dokument bydz należnym do powrotu na rzecz successorow zeszłego Sowieznika Andrzejkowicza, bez żadney opłaty zleciła mnie niniejszy artykuł w gazetach Kuryera Litewskiego umieścić w zamiarze, iżby nikt takowego dokumentu obligacyjnego na czer. zł. 250 wydanego, iako zarewersowanego i tylko nienależnie w rękę Antoniego Pisanki pozostałego, ani wlewkiem ani zastawo, ani darem ani nakoniec w iakimkolwiek innym bądź obiekcie od WW. JPaństwa Mateusza iako męża i żony iako aktorki Choynowskich Sekretarstwa głównego komitetu Wileńskiego nie nabywał, spełniając którey wolę, niniejszym pismem publiczność zastrzegam i protestuję, oraz zażalam W. Sekretarzową Choynowską o niewolne i nie należne wzmienionego skryptu dotąd w siebie zatrzymanie. Datt w Grodnie roku 1820 styczni 26 dnia.

Julian Szymański Plenipotent.

Ze takowe oświadczenie może bydz umieszczone w gazecie Kuryera Litewskiego Sąd Ziemi Pttu Wileń. zaświadcza.

Prezydent Ziemi. Wileński i kawaler Urban Jazdowski.

3 *Od Litewsko Wileńskiego Gubernskiego Rządu ogłasza się: iż gdy kredytorowie i pretensorowie zeszłego Marszałka Powiatu Szawelskiego Antoniego Żukowskiego, stosownie do rozporządzenia niniejszego Gubernskiego Rządu i Wileńskiego Głównego Sądu 2go Departamentu dokumentow udowodniających takowe pretensye w szlacheckich opiekach Telszewskiej, Rosińskiej i Szawelskiej niezłożyli; przeto wedle rezolucyi w Rządzie Gubernskim 22 styczni terazniejszego roku nastaley i przez gazetę Litewskiego Kuryera do tychże kredytorow i pretensorow Żukowskiego ponawia się rekwizycya, aby wzmienione dokumenta stosownie do zapisanych na majątkach ewikcyow, niezawodnie do dnia pierwszego marca niniejszego roku złożyli w rzeczonych opiekach dla weyrzenia w aktualność onych w obecności opiekunow successorow po Żukowskim i JW. Grabinii Tyszkiewiczowej byley zeszłego Żukowskiego żony, lub ich plenipotentów i dla przedstawienia 2mu Departamentowi ku uczynieniu rozporządzenia o domierzeniu niewątpliwym Żukowskich kredytorom z dochodów majątków ich satysfakcyi, a to stosownie do Ukazu Rządzącego Senatu w tym obiekcie nastaley. Datt roku 1820 februari 9 dnia.*

Sowieznik Wincenty Ławrynowicz.

3 *W handlu Józefa Kopscha są sprowadzone rozmaite gustowne towary z mory metalicznej, safianu i inne, jako też szkła do kinkietów w dobrym gatunku.*

3. *Wyjeżdża za granice do Prus i Saksonii Wileński 3 gildy kupiec Leyzer Hirszowicz Brzozowik.*

3. *Wyjeżdża za granice do Prus i Saksonii Odeskiego 1szej gildy kupca Joela Moszkowicza winograda komissioner, Wileński mieszkawaniec Mordchel Szlomowicz Maizel.*

3. *Wyjeżdża za granicę do Prus i Saksonii mieszczanin Wileński Jankiel Szmuyłowicz Frauszteter na miesiąc dziesięć.*

Wilno dnia 20 lutego v.s. 1820 roku.

Ogłasza się po raz drugi i trzeci.

Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Samowładnącego całą Rossyą etc. etc. etc.

Pozew przed Sąd Ziem. Ptu Wileń. na kadencyą trzykrólską lub po niej następną, z powództwa W. Kandyda Grabowskiego, Adwokata subseleu Wileń. Prokuratora dodanego pzez rezolucyą Sądu Ziem. Wileń. massy funduszu zeszłego Ignacego Kielczewskiego Stol. Poznań., który w imieniu successorow tegoż Stólnika i referencyi do zapadłych Sądu Ziem. rezolucyow, polecających żał. wezwanie wszystkich kredytorow i pretensorow, oraz dla odkrycia massy debitorow zeszłego Kielczewskiego, pożywa WW Leopolda Rafałowskiego, Bogusława Białobłockiego Adw. Sądu Gł. i Stanisława Orzechowskiego, Bogusława Adw. Subsel. Wileń., i Marcina braci Peżarskich, oraz wszystkich dalszych kredytorow i pretensorow zeszłego Kielczewskiego, Karola Szulza, byłego kupca Wileń. i Jana Staniszewskiego kapitana, takż kredytorow, pierwszego jako utrzymującego u siebie niewolnie oblig Szenderowiczow, i dekret na Mar. Szukszcie, drugiego jako mającego oblig komor. Hrynaszkiewiczow służące zeszłemu Kielczewskiemu do zwrótu takowych tranzaktow na rzecz massy, a WW. debitorow, którzy już to za wydanemi obligami własnemi, listami, rachunkami, tudzież adnotacyami zeszłego Kielczewskiego, znaczne summy onemu zawinili, a mianowicie Józefa Burniewicza za rachunkiem 1814. apr. 15 o zł. 333 i za obligiem 1819. julii 8 o zł. 2480. Antoniego Koziella za rachunkiem o czer. zł. 263 rub. sr. 1, Wiszomirskiego Podczaszego za listem 1817. maja 4 o r. sr. 12, Sztaj Leyzerowicza lub jego successorow krawca za kartą 1804. junii 9 o czer. zł. 10, Pawła Łopacińskiego Assesora Sądu Gł. za obligiem 1819. maja 22 o r. s. 200 i rubli ass. 3,000, Jana i Petruneli Gilzynskich woźnych lub ich successorow za przelewem Dawkszyny 1810. junii 24 o czer. zł. 100 i r. sr. 210 a za obligiem 1806. apr. 23 o r. sr. 600, Floryana Traskowskiego majora za obligiem 1817. julii 15 o r. sr. 201 kop. 50, Franciszka Konczy Pisarzewicza za kartami 1815. julii 20 o r. sr. 60, aug. 13 o czer. zł. 7, julii 8 o r. sr. 10, 1816. aug. 22 o rub. sr. 20, gbra 24 o r. sr. 15, na pewność których zastawił u zeszłego Kielczewskiego dokument assekuracyiny b. Assesora Sądu Gł. na r. sr. 300 sobie wydany przeto i Assesora Gaspra Romanowicza do uczynienia satysfakcyi za temże dokumentem Symona i Jana Woytkiewiczza Kom. Gran. Wileń. za obligami 1807. apr. 23 o czer. zł. 100 1812. xbra 19 o r. sr. 6, Kazimierza Czarnockiego za kartą 1816. aug. 26 o r. sr. 90, Adama Stawskiego za obligami 1805. xbra 24, i 26 o czer. zł. 250 a 1806. febr. 16 o czer. zł. 20, Alexandra Kuczewskiego Deput. wyw. Troc. za obligami 1807. apr. 18 o czer. zł. 15, 1816. mar. 2 o czer. zł. 5, za adnotatą 1816. junii 1 o czer. zł. 10, Stanisława Koziella Kapita- na za kartą 1816. aug. 26 o r. sr. 58, Maryannę Bronicową za rewersem 1814. januar. 24 o czer. zł. 82, Tadeusza Zawadzkiego za kartą 1819. apr. 28 o r. sr. 15, Tadeusza Narbuta za o- bligiem 1811. apr. 20 o zł. 1000, Józefa Przesieckiego za kartą 1819. mar. 4 o cz. zł. 20, Gabryela Huwalda Sędzięgo Gran. Wileń. za kartą 1817. junii 19 o czer. zł. 60 i r. sr. 68 kop. 50, K. Buynickiego za listem i adnotacyą 1796. apr. 3 o czer. zł. 4 r. sr. 33 i zł. 55, Józefa Zienko- wicza za kartą 1782. januar. 8 o czer. zł. 2. G. K. Koziella za listem i adnotatą o zł. 10 Józefa Kamińskiego Chor. za kartą 1817. febr. 22 o r. sr. 60, Ignacego Czaykowskiego za listem, i adnotacyą o r. sr. 12, Tadeusza Woynickiego Kom. za obligami 1815. maja 9 i julii 28 o czer. zł. 50 i r. sr. 30, A. Lenkiewiczza za kartą 1814. febr. 22 r. sr. 9 zł. 2 gr. 10, W. Sugieta za kartą 1817. junii 28 i za adnotatą o zł. 86, Wawrzynca Orzechowskiego budowniczego za kartą 1815. junii 8 o r. sr. 75, Józefa Zaborskiego za kartą 1806. julii 29 o czer. zł. 40 i zł. 5. Rokosowskiego za rachunkiem o czer. zł. 4, Kiewlicza Assesora za rachunkiem o czer. zł. 30, Kozłow- skiego kupca za rachunkiem 1807. apr. 23 o czer. zł. 100, Antoniego Grzymalty za obligiem 1817. maja 23 o czer. zł. 15, W. Miaskowskiego za kartą 1804. maja 26 o czer. zł. 20, Moy- żesza Ickowicza za kartą 1806. 7bra 17 o r. sr. 300, Michała Mackiewiczza Sędzięgo Ziem. Borys. za kartą 1811. maja 29 o r. sr. 170, Hirszy Szenderowicza za kartą 1806. apr. 23 o r. sr. 150; Teklę Pozarzycką za listami 1806 i 1807, o czer. zł. 12, Józefa Polkowskiego za li- stami 1806. junii 9 i 1817. mar. 5 o czer. zł. 16, Josiela Wulfowicza Altermana za obligiem 1816. xbra 1 o r. sr. 300, Józefa Landy i jego successorow za obligami 1813. 7bra 29 i 1806. aug. 5 o rub. sr. 245, Tadeusza Sawickiego Sędzięgo za obligiem 1795. maja 4 o czer. 51, Karola Ro- manowicza Sędzięgo za obligami 1807. maja 12, i junii 23 o r. sr. 30, zł. 400, Ludwika Stań- skiego Krawczyca za obligiem 1815. mar. 15 o czer. zł. 30, Izaaka Szlomowicza Sobola za o- bligiem 1814. julii 30 o r. sr. 590, za adnotatą o czer. zł. 30 i za wexlem 1803. mar. 19 o czer. zł. 1100, Zelmiana Szlomowicza za wexlem 1806, julii 31 o czer. zł. 800, Michała Mineyki Sę- dzięgo za obligiem 1806. junii 13 o czer. zł. 1500, a za dekretem exdywizyi Butharynowskiey o zł. 1419 gr. 6 $\frac{1}{2}$, Konstancyą Bystramowę Prez. Ziem. Upit. za obligiem 1814. mar. 12 o r. sr. 750, Jacka Paprockiego Porucznika za obligiem 1805. 7bra 15 o czer. zł. 20, Michała Cedlera, i jego successorow za obligiem 1806. maja 31 o czer. zł. 30, Franciszka Sienkiewiczza za obligiem 1815. julii 21 o czer. 50, Chludzińskiego za adnotatą o czer. zł. 36 zł. 271 gr. 4, Józefa Prus- kiego Chor. za obligiem 1818. czerwca 10, o czerwonych złotych 60 Jana Bogusławskiego za obligiem 1777. maja 3 o czer. zł. 6 Franciszka Zawiszy za obligiem 1806. 8bra 16 o czer. zł. 50, Bazylego Zabkowskiego za obligiem 1779. februaryi 19, czer. zł. 15, Antoniego Karpia Komor. o zł. 160, Onufrego Offenberga Skarbnika za obligiem 1807. xbra 23 o r. sr. 12, Mi- kołaja Puzyrewskiego za kartą 1819. maja 24 o r. sr. 12, A. Dukszynskiego koleskiego Sekr. za listem 1809. xbra 9 o r. sr. 12, Michała Kielczewskiego Rot. za obligiem 1798. apr. 1 o czer.

zł. 15, i za listem 1813 7bra 9 o r. sr. 6, Karola Bortkiewicza za kartą 1806 8bra 22 o r. 50, Ludwika Kiełczewskiego za kartą 1789 xbra 11 o r. sr. 5, Jakuba Szukszty Mar. Upit za dekretem exdywizyi Bulharynowskiej o zł. 6256 gr. 28½, Dominika Białeckiego za obligami 1806 febr. 20 i apr. 16 o r. sr. 90, samego i Annę Białeckich za obligiem 1804 xbra 23 o rub. sr. 37, Antoniego i Wiktoryę Białeckich za obligiem 1806 januar. 12 czer. zł. 20, Paźkiewicza za adnotacją czer. zł. 10, Bakowskiego Profesora za adnotacją o r. sr. 15, Antużewicza za rachunkiem o r. sr. 30, Brunowów za rachunkiem o czer. zł. 5 i zł. 8, Dawida Zelmanowicza za kartą 1808 marca 19 o czer. zł. 650, Ignacego Wołodki Sędziego Gran. Wilkom. za obligami 1815 xbra 23 o r. sr. 66, 1816 mar. 29 o r. sr. 34, za listem o r. sr. 15, Ferdynanda i Ignacego Wołodków za kartą zeszłego ich oycy o r. sr. 80 kop. 96, Ferdynanda Wołodki za rachunkiem 1816 o r. sr. 501 zł. 1 gr. 20, Jankiela Szenderowicza za cerografem 1804 junii 9 o czer. zł. 50, za obligiem 1815 junii 25 o r. sr. 500, bez karty o r. sr. 125, za rachunkiem i za obligiem w ręku Szulza znajdującym się o czer. zł. 300, r. sr. 2,375, Rohozy za listami 1817 maja 10 i junii 21 o czer. zł. 6 i r. sr. 12, Wincentego Malinowskiego Radnego za abligiem o czer. zł. 100, za wealem 1801 mar. 6 o r. sr. 300, za rewersem 1809 apr. 13 r. sr. 300, Kunickę za listem i adnotatą 1816 julii 10 i aug. 17 o r. sr. 18, Konstantego Stańskiego i Zboromirskiego za rewersem 1812 xbra 24 o czer. zł. 25, Kazimierza Strumilly i Augustowskiego za rewersem 1809 febr. 5 r. sr. 12, Karola Wehnera i Krassowskiego za rewersem 1819 julii 29 o r. sr. 15, Józefa Kosakowskiego Łowcz. jako debitora a Ludwikę z Potockich Kossakowską utrzymującą fundusz męża swego za przelewem od Brońców 1806 mar. 29 o czer. zł. 2100, Pucilowskiego Szamb. za kartą o r. sr. 20½, Hrynaszkiewicza Kom. za obligiem znajdującym się u Staniszewskiego o r. sr. 1150, Tadeusza Szostaka Dworzanina za kartą 1787 apr. 15 o czer. zł. 2 zł. 30 a za rachunkiem, Zajączkowskiego Rotmistrza o r. sr. 15, Ordyńca o r. sr. 60, Staniszewskiego Kap. o czer. zł. 4 r. sr. 54, Sworadzkiego o r. sr. 30, Żagiella Sędziego o r. sr. 805, Adama Kociella Sędziego o r. sr. 110, Woyniłowicza o czer. zł. 10, Józefa Czyży Szambel. o r. sr. 20, Citowicza o r. s. 15, Fiedorowicza o r. sr. 100, Musnickiego o czer. zł. 30, Gorskiego o czer. zł. 5 Sorokowę o czer. zł. 5, Olenzkiego o czer. zł. 50, Downarowicza z Wilkomierza. o czer. zł. 5, Szłomowę star o r. sr. 54, Szumskiego o czer. zł. 10, Albrechta Profesora sukcesorow o r. sr. 178, Star. Mowszy

do zwrotu srebra zastawionego przez służącego zeszłego Kiełczewskiego, dopełniając więc żał. Prokurator rezolucją Sądu Ziem. Wileń. następne zakłada do Sądu prośby o nakazanie komportacyi pod przysięgą na wszystkich kredytorach i pretensorach zeszłego Kiełczewskiego, kart, obligow, rachunkow, i wszelkich tranzaktow, a na obż. Szultzu co instanti obligow Star. Szenderowicza, i dekrety exdywizyi Bulharynowskiej na Marszałku. Szukszcie, a na obż. Staniszewskim obligu Hrynaszkiewicza pod karami sprzeciwieństwa, o nakazanie aby realność pretensyow wszyscy oprzysięgli przed oczewistym wyrokiem, poczem zachowując się do prawa względem pierwszości i ważności dokumentow, realnym kredytorom z pozostałości satysfakcją w miarę wystarczającego funduszu przeznaczenia, zaspokojonych i napastnych pretensyi skassowania, a na obżal debitorach sądenia summ z procentami i expensami na rzecz massy, jak również na tych, którzy na wzięte przez się karty i obligi zszłemu Kiełczewskiemu służące, rewersa powydawali a dotąd nieuiszcili się, o nakazanie aby obżal. Szenderowicz w skutek obligu i Marsz. Szukszta nie już obżal. Szultzowi i obżal. Hrynaszkiewicz nie Staniszewskiemu lecz do massy należności opłacili i w Sądzie Ziem. Wileń. odpowiadali, o nakazanie star. Mowszy aby natychmiast srebro zastawione przez służącego niewolnie na rzecz massy zwrócił, lub za one cenę zwyczajną bonifikował, o sądenie summ na majątkach wszelkich funduszach, i samych osobach debitorow, o zapisanie ammissyi dla nieiawiących się kredytorow i pretensorow, a pozostałości od satysfakcyi wierzycieli prawemu sukcesorowi jakim jest Ur. Benedykt Kiełczewski Rot. oddania, z wolnym wyniesieniem nowej żaloby.

1820 mca lutego 12 Woźny świadczę, iż kopią tego pozwu z oryginałem zgodną z powództwa Ur. Kandyda Grabowskiego Prokuratora massy zeszłego Ignacego Kiełczewskiego po Ur. kredytorow i pretensorow oraz debitorow wyżej wymienionych zeszłego Stolnika Kiełczewskiego w skutek rezolucyow sądu Ziem. Wileń. do gazety Kuryera Litt. podalem i o rozprawie przed Sądem Ziemskim Wileń. na rokach trzykrólskich lub po nich na następnych oznaymiłem.

Marcin Kuczyński Woźny Sądu Grodz. Wileńsk.

3. Xiądz Franciszek Kochanowski pleban Podbirżański w Powiecie Upitskim mieszkający, w skutek Ukazu za N. 2535. zalecającego przeniesienie dokumentów funduszowych do archiwum dyecezalnego, znalazłszy ślad w starych inwentarzach oraz zaświadczenie Antecesorów swoich, że papiery oryginalne funduszu kościoła podbirżańskiego znajdujące się częścią u WWJPanów Jana i Angieli z Kunickich Graffów Cześniów Derptskich Rotmistrz. Wdztwa Wileń. iak poświadcza dokument r. 1778 7bra 13 dnia wydany Antoniemu Szarkiewiczowi b. plebanowi Podbirżańskiemu, częścią u W. Stanisława Sikorskiego Rotm. Lidz. oddane p. tegoż Antoniego Szarkiewicza w r. 1788 aug. 31 d. do sprawy agitującej się w ów

czas w Ziemstwie Grodzieńskim, lub też u innych po Rostowskich i Kunickich licznych sukcesorach, przeto uprasza p. gazetę Kuryera Lit. ieśliby się u wyżej wzmiankowanych lehmościów lub ich sukcesorów znajdowały dokumenta, służące kościołowi Podbirżańskiemu, ażeby raczyli p. też gazetę albo pismo zaadresowane do mnie p. Wilno, Kowno, Nitawę w Birżach uwiadomić, żebym wiedział do kogo i którędy udać się dla pozyskania wyżej wzmiankowanych papierow.

X. Franciszek Kochanowski Pleban. Podbir. Takową awizacją podającą się do gazety Kuryera Litt. że wolno drukować poświadczam. Dat 1820 febr. 14 dnia.

Ludwik Wollowicz. Sędzia Ziem. Wileń

3 Wypis z ksiąg Ziemskich Wieczystych powiatu Mińskiego.

Roku 1819 mca decembra 11 dnia. Na Urzędzie JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Ziemskim Ptu Mińskiego przede mną Hilarym Jakubowskim aktualnym przysięgłym Ziem. tegoż Ptu Regentem, stanawszy osobiście WW. Angela z Wołczaskich Petrozolinowa Szambelanowa b. dworu pol. w imieniu własnym i z mocy plenipotencyow od siostr swoich WW. Katarzyny z Wołczaskich Czarnockiey Pisarzowey Ziem. Ptu Słuc. i Agaty z Wołczaskich Rymaszewskiej komornikowey Połockiey działająca, i Teofil Wołczaski, wieczysto kwietacyiny dokument na rzecz poniżej zjasniającą się JWW. Hipolitowi i Wiktorji z Wołczaskich Łaniewskim Wołkom Prez. Sądów Gran. appellacyynych ptu Wileń. oraz ich potomstwu i successorom od siebie wydany przyznali i to swe przyznanie w protokule Zapisowym przyznań własnoręcznymi podpisami stwierdzili, którego wyrazy takowe. Aniela z Wołczaskich Petrozolinowa szambelanowa dworu pol. a w assistencyi męża mego, oraz za pełnomocnymi plenipotencyami od siostr moich rodzonych, jako to od WJPani Katarzyny z Wołczaskich Czarnockiey pisarzowey Ziem. ptu Słuckiego w 1819; styczni 2 dnia wydanej, tegoż roku february 11 dnia w aktach Ziem. Słuckich przyznanej, tudzież od WJ. Pani Agaty z Wołczaskich Rymaszewskiej komornikowey Połockiey w roku 1819 styczni 12 dnia datowanej, tegoż roku february 12 przed aktami Ziem. Słuc. przyznanej, czyniąca i pisząca się, oraz ja Teofil Wołczaski wiadomo czyniemy, tym naszym wieczysto-kwietacyynym na wieczne czasy nieporuszonym dokumentem, JWW. JP. Hipolitowi i Wiktorji z Wołczaskich Łaniewskim Wołkom Prezydentom Sądów granicznych appellacyynych Ptu Wileń. oraz ich potomstwu i sukcesorom wydanym i służącym nato: naprzód ja Petrozolinowa tak w stopniu własnym, jako i w imieniu rodzeństwa mego z tytułu imienia Wołczaskich poszukując, sukcesji po zeszyłych z tego świata Biskupie Tamasceńskim i Kanoniku Inflantskim Wołczaskich, rozwinąłem z rodzonym siostrzanem i successorom tychże Biskupa i kanonika Wołczaskich, proces prawny w sądzie Gł. 2go departamentu Gubernii Grodzieńskiej prowadzony: w drodze takowego processu nastęrczyły się rozmaite mnie porady, skutkiem których było to; iż tak przez zapozwy do Sądu Gł. Grodzień. w roku 1819 januar. 7 dnia wyniesione, jako i przez gazetę Kuryera Litewskiego w roku 1819, w Numerze 25 ogłosiwszy pretensorstwo do sukcesji po biskupie i koniku Wołczaskich; gdy w końcu żaden prawny dowód niemógł podpierać ogłoszogo pretensorstwa; przymuszona byłam w sądzie Głównym Grodzień. po zaszyłych akcessoryynych wyrokach mieć się niestannie, i dopuścić zapisania na siebie i na moje rodzeństwo z własnego naszego powództwa w roku 1819 miesiaca julii 16 dnia, kontumacyynego dekretu: pozniejszy doradzenia naprowadziły mnie na przykrzeszą nierównie koley, albowiem przez nowe w roku 1819 miesiaca oktobra 18 dnia w imieniu moim oraz siostr moich i w imieniu Teofila Wołczaskiego powynaszane po JW. JPana Hipolita Wołka i jego familią do Sądu Gł. Grodzień. zapozwy, uzyto w nich w niedostatku prawdziwych wymyslone zarzuty, które rozdrażniając serca dotąd przyjazne i familiyne, prócz napełnienia onych goryczą, żadnego więcey nieprzyniosły skutku: Widząc się zatem ja Petrozolinowa wespół z siostrami moimi Rymaszewską i Czarnocką oraz ja Teofil Wołczaski mimowolnie przez ludzi niechętnych i interessowanych wprowadzonymi na taką koley processu, która z żadney strony niemogła jak tylko przykre dla nas ściągnąć owoce, użyliśmy światłych, bogoboynych i cnotliwych pośredników, przez których o prawdziwym stanie rzeczy zostawszy oświeceni, gdy

z jednej strony zupełnie zostaliśmy przekonani, iż z powodu imiennictwa Wołczaskich żaden dla nas i naszego rodzeństwa nie zostaje nietylko stopień lecz nawet i żaden tytuł successorstwa po zeszyłych biskupie i kanoniku Wołczaskich, albowiem linia tychże biskupa i kanonika zostawszy od Hrehorego prapradziada oddzieloną od gałęzi domu Wołczaskich, z którego ja Petrozolinowa z siostrami moimi oraz ja Teofil Wołczaski wespół z rodzeństwem naszym pochodzimy, żadnego dla nas jako z poboczney i osobney linii idących stopnia, oprocz imiennictwa i dalekiego pokrewienstwa nie zostawiła, przeciwnie zaś z drugiey strony, gdy oczewistością rzeczy przekonani zostajemy; że JWJPan Hipolit Łaniewski Wołk, prezes Sądów Gran. appellacyynych Wileńskich z rodzoney siostry zeszyłych biskupa i kanonika Wołczaskich Heleny Wołczaskiey w zamęsciu za Alexandrem Wołkiem oycem JW. Hipolita Wołka będącey pochodzący, raz jako rodzony siostrzan otrzymał wiecznością do bra Suderwę w powiecie wileńskim położone, przez dokument zeszyłego kanonika Wołczaskiego, w roku 1815 maja 2 dnia datowany, tegoż roku i miesiaca w Ziem. Wileń. przyznany, drugi raz jako naturalny successor i rodzony siostrzan osiągnął także po zeyściu tegoż rodzonego wuja spadek ruchomy; z takiego zatem nayoczewistszego przekonania się o prawdziwym stanie rzeczy żadnym kwestyom i zarzutom podlegać niemogącey, ja Petrozolinowa wespół z siostrami moimi Rymaszewską i Czarnocką, oraz ja Teofil Wołczaski wespół z dalszem moim rodzeństwem, odrzuciwszy wszelkie błędne i uboczne a w skutkach swoich dla nas nieprzyjemne namowy i rady do porożnienia tylko familiynego zmiierzające, przedsięwzięliśmy udać się drogą pojednania i zwrocenia dawney z domem JWW. Prezydentow Wołkow przyjaźni, i familiyney harmonii, i gdy JW. Hipolit Wołk dekretu kontumacyynego w Sądzie Gł. Grodzień. w roku 1819 julii 16 dnia otrzymanego i dalszego z nami o peńy i expensa processu odstąpił: przeto ja Petrozolinowa tak w osobie własney jako i za pełnomocnymi powyżey wyrażonemi plenipotencyami w imieniu siostr moich rodzonych Rymaszewskiej i Czarnockiey czyniąca, oraz ja Teofil Wołczaski, wespół z dalszem moim rodzeństwem jedno za drugiego ręcząc i poczytując, wszelkiey pretenssyi i processu o sukcesyja po zeszyłych Biskupie i Kanoniku Wołczaskich z JWJPanem Hipolitem Wołkiem Prez. sądów Granicznych appellacyynych Wileńskich rozpoczętego, wiecznie i nazawsze za nas i sukcesorów naszych zrzekamy się, wszelkie z okazji tego processu manifesta, pozwy i pisma zaszyłe, odwołujemy, kasujemy i ze wszelkich aktów, gdzieby się tylko znajdowały eliminować dozwalamy; JWJPana Hipolita Łaniewskiego Wołka prezesa sądów Gra. appellacyynych Wileńskich, i jako rodzonego siostrzana i naturalnego successora zeszyłych rodzonych wujow jego Biskupa i Kanonika Wołczaskich, i jako dziedzica dobra Suderwę za osobnym dokumentem posiadającego, niemogącym się nigdy i przez nikogo kwestyonować dziedzicem i successorom wszelkiego po wsiach swoich spadku jawnie ogłaszamy, uznajemy, i wszelkie w tey mierze uczynione ze strony naszej zarzuty i pretensorstwo, jako żadnego fundamentu nie mające reklamujemy, wieczyście umarzamy, i przez gazetę Kur. Lit. umorzyć, reklamować, i niniejszy nasz dokument do wiadomości publiczney podać, submitujemy się i dozwalamy, słowem o nic zgola żadney pod żadnym tytułem, pretextem i wynalazkiem do domu JWW. Prezydentow Wołków, i do ich successorów, ani nam samym ani successorom naszym salwy nie zostawujemy; i natośmy wydali ten nasz wieczysto kwietacyynny dokument, który przy uproszonych WW. Pieczętarzach własnymi podpisami stwierdzamy. Działo się dnia 8 mca

grudnia 1819 roku, u tego wieczysto kwiatocynnego dokumentu podpisy aktorów poniżej świadectwa Pieczętarzy następnie się wyrażają. Aniela z Wołczaskich Petrozolinowa, Teofil Wołczaski mpr.

Za pieczętarzów podpisali się: pierwszy, Tadeusz Kiersnowski adw. sądów Ziem. powiatu wilejskiego; drugi Tomasz Korwin Petrozolin Szambelan. Jakowy dokument po przyznaniu onego przez osoby w górze wyrażone jest w wiegi Ziem. wieczyste ptu Mińskiego wpisany, z których i ten wypis tegoż czasu pod pieczęcią urzędową Ziemską Ptu Minskiego stronie rekwirującej jest wydan.

Zgodziłem z wiegami Hilary Jakubowski Ziem. Min. Regent

Roku 1819 mca xbra 31 dnia, że takowy ekstrakt dokumentu kwiatocynnego przez Redakcyę Kur. Lit. przyjętym bydź do druku może, w tém Sąd Ziem. Ptu Wileńskiego zaświadcza. Ludwik Wollowicz Sędzia Ziem. Wileń.

3. Excerpt z Protokołu Sądowego Ziemskiego ptu Nowogrodzkiego oświadczenia w dacie poniżej zapisanego a w roku terazniejszym 1820 mca Januaryi 26 dnia za podaną prośbą pod pieczęcią urzędową Ziemską Nowogrodzką stronie potrzebującej jest wydan.

Roku 1820 Januaryi 26 dnia. Gdy pomimo wszelką usilność jaką z swej strony czynią JWW. Konstanty były pólkownik woysk Polskich i kawaler, Franciszek Chor. Ptu Nowogrodzkiego Rajeccy, zastawni dóbr Mozejkowa i Solecznik possessorowie, w przyspieszeniu rozliczenia się z JWW. Józefem i Alexandrem Hrabiami Chodkiewiczami, a ztąd ułatwienia exdywizyi dóbr pod rozdział wierzycieli oddanych podobało się interesowanym z różnych względów do tego osobom rozgłaszać: iż ciż JWW. Rajeccy celem dłuższego utrzymywania się przy dobrach zastawą dzierżanych, czynią zwłokę i trudność w wyprowadzeniu exdywizyi; ku okazaniu współwierzycielom nierzetelności tej rozgłaszaney opinii, umieszcza się tu po krótko następnie interesu prowadzenie, w roku 1816 po oświadczeniu JW. Alexandra Hrabi Chodkiewicza dóbr jego schedy na rozdział wierzycieli, JWW. Rajeccy znając swoje fundusze na ogólne interessa domu JWW. Hrabion Chodkiewiczów użyte, uzyskali wyrok Rządzącego Senatu dnia 28 augusta 1817 roku, zalecający sądowi drugiego departamentu Kijowskiego, żeby ten przez sąd dzielczy fortunę Starosty Zmudzkiego Jana Chodkiewicza na dwóch jego synów Józefa i Alexandra rozdzielił, długi rodzicielskie Rajeckim należne zliczył, i one na obu schedach Hrabion Józefa i Alexandra Chodkiewiczów zabezpieczywszy, na schedzie samojednego Hrabi Alexandra odkrył konkurs, ku zadosyć uczynieniu własnych jego wierzycieli. Ten sprawiedliwy Senatu wyrok nie mało bez wątpienia dla współwierzycieli przyniósł ulgę; gdy połowę należności JWW. Rajeckich na schedę drugą do exdywizyi nienależną odniósł, za przypadniem sprawy w sądzie dzielczym Czarnobylskim umocowany JW. Hrabi Alexandra temu sądowi oświadczył: że rozliczenie długów JWW. Rajeckim należnych nastąpi w udziałnym tychże JWW. Rajeckich z opieką JW. Hrabi Józefa kompromisie, na co gdy stawająca w tym sądzie opieka i wierzyciele JW. Hrabi Alexandra zgodzili się, Sąd dzielczy Czarnobylski obliczenie JWW. Rajeckich w udziałnym z opieką kompromisie zatwierdził. A takowy wyrok sądu drugiego Departamentu Kijowskiego dnia 21 grudnia 1818 roku zaaprobował. Lecz gdy w późniejszym czasie do takowego kompromisu opieka JW. Hrabi Józefa pod różnemi przyczynami nie przystąpiła, JWW. Rajeccy udawczy się w tym ze skargą do Rządzącego Senatu zyskali dnia 2 kwietnia 1819 roku ukaz do sądów drugiego Departamentu Grodzieńskiego i Kijowskiego, zalecający z naglenie stron do rozprawy w kompromisie, jakoż

JWW. Sylwestrowicz opiekun za plenipotencyami od współ opiekunów i Rajecki Chorąży za plenipotencyą brata swojego czyniący w dniu 23 marca 1819 roku w aktach Ziem. Nowogrodzkich przyznanym dokumentem wybrali do kompromisu osoby i na wyprowadzenie onego termin 10 lipca 1819 roku naznaczyli, gdy zaś i w tym terminie dla niewiadomych przyczyn opieka Hrabi Józefa do kompromisu nie stanęła JWW. Rajeccy w skutek uczynionego w dokumencie warunku wydali do nowego zjazdu obwieszczenia: pierwsze 11 lipca, drugie 8 augusta, trzecie 4 septembra 1819 roku wszystkie w aktach Grodzkich Lidzkich zeznane i za wszystkimi taż opieka do opisanego kompromisu nie przystąpiła i nie zjechała. Z jakowego powodu JWW. Rajeccy udali się do Sądu drugiego Departamentu Gubernii Grodzieńskiej z dopomniemem się o skutki ukazu senackiego dnia 2 kwietnia, i uzyskali dnia 14 stycznia 1820 roku dekret przez policyę objawić nakazany, zalecający opiece od daty 20 stycznia w dwóch miesiącach rozsząć się w opisanym kompromisie. W tym krótkim opisanu macie szanowni współ wierzyciele rzetelną wiadomość postępowania Rajeckich, sądzie, kto jest przyczyną zwłoki w otrzymaniu należney wam satysfakcyi. Dalecy aż nadto Rajeccy winie o tę zwłokę JW. Jenerala Chodkiewicza (bo ta jak jest przeciwna znanemu jego charakterowi, tak własnym jegoż interessom szkodliwa) oddają tę rzecz do opinii całej publiczności; a na zamiar własnego usprawiedliwienia się podając do akt powiatowych niniejsze oświadczenie że one dla wiadomości interessowanych osób w gazecie Kur. Lit. umieścić postanawiają zapowiadam, i ze zlecenia samych aktorów takowe oświadczenie podpisuję Ignacy Rajecki.

Takowe oświadczenie wolne jest do podania do druku zaświadczam Felicyan Siemiradzki Pisarz Ziem. Ptu Nowogrodzkiego.

Zgodność z protokołem poświadczam Józef Płonski Reg. Ziem. Ptu Nowogrodz

3 Gdy za obligiem pod datą r. 1816 8bra 5 d. przezemnie niżej podpisanego i żonę moją, JP. Wincentemu Kaczynskiemu na sumwę złotych 7,500 wydanym, tenże JP. Kaczynski po wyliciu z opieki, wszystkie pieniądze wraz z procentami ode mnie przyjął i nato dokument kwiatocynny w gródzie Ptu Wileńskiego zaprzysnął, skoro wszakże obligu wspomnionego, bratu swojemu JP. Janowi Kaczynskiemu tu nieobecnemu w lokacyę oddanego, niemógł zwrócić i doąd ieszcze niezwrócił; obwieszcza się zatem: iż oblig wzmiankowany, iako iuż w zupełności opłacony, zostaje bez waloru i do żadnych układow użytych bydź niemoże, w Wilnie 1820 r. februaryi 3 dnia. Karol Sylwestrowicz.

3 Dożytuąc w kuryerze Litewskim pod N. 296 awizacyą przez Zegarmistrza Wileń mieszczanina Joachima Sawickiego zamieszczoną ostrzegającą publiczność; ażeby nikt o aredę kamienicy mojej nie traktował. dla tego że Dekretem oczewistym Grodzkim Ptu Wileń, sądzono dla iego rub. srebr. 240 kop. 48, znam za obowiązek nawzajem tegoż zegarmistrza Sawickiego ostrzedz, że lubo ten dług iako, z obóyga zawnienia urosły, nayniewinniej na mnie był poszukiwany, wszakże gdy udało się temuż Zegarmistrzowi Sawickiemu uzyskać Dekret. niechże będzie wolno mu powiedzić prawdę, że za nader wczesna zajmuję go myśl względem inekwitacyi, bo sązione sobie pieniądze może ieszcze i przed terminem odbierze, a przeto niepowinien sobie robić nadziei gospodarzenia w obcym domu. Marciana z Myszkowskich Sikorska.

Ze być może takowe pismo umieszczone w druku świadczą. Prezydent Urban Jazdowski.